

רשות השידור

פעולות ביקורת

נערכה ביקורת על ביצוע תקציב הרשות בהנהלת הרשות, במחלקה הכלכלית ובמחלקת הכספים נבדקו בעיקר עריכת התקציב וההוצאה על פיו, נוהלי תשלומים, מערכת הרישומים והדיווחים בהנהלת החשבונות ותשלומים לעובדים.

בהנהלת הרשות ובמחלקה הכלכלית נבדקו הקשרים עם חברת שידורי פרסומות בשידור בע"מ למטרת שידורי פרסומות בגל הקל.

בהנהלת הרשות נבדקו הפעולות לקראת הקמת בית שידור חדש, בעיקר תהליך קבלת ההחלטות בנופי הניהול של הרשות, הבטחת הקרקע, הקשר והתיאום עם הרשויות הממלכתיות והמקומיות הנוגעות בדבר, שלבי התכנון והתקצוב.

הוחל במעקב אחרי הממצאים שפורסמו בדו"ח שנתי 24 (עמ' 877) לגבי ציוד טכני; הבדיקה הורחבה והיא נמשכת.

תקציב ההוצאה לשנת הכספים 1974 וביצועו

לפי חוק רשות השידור, תשכ"ה—1965 — (להלן החוק) — טעונים תקציבי הרשות אישור הממשלה ואישור ועדת הכספים של הכנסת ב־18.6.1974 אישרה הממשלה את תקציב ההוצאה הרגיל לשנת הכספים 1974 בסך 150.5 מליון ל"י והסמיכה את שר האוצר להגיש את הצעת התקציב לאישורה של ועדת הכספים של הכנסת. הוועדה בישיבתה ב־24.9.74 אישרה את התקציב הרגיל של הרשות כפי שהוצע על ידי הממשלה*. עם זאת החליטה לאור המלצותיה של ועדת משנה לקיצוצים בתקציב, בראשותו של ח"כ עוזי פינרמן ו"ל, להקפיא מתוך תקציב זה סכום של מליון ל"י שלא יוצא אלא באישור מיוחד של הוועדה. בעקבות החלטת הממשלה מאוגוסט 1974 על ריסון ההוצאות בתקציב המדינה ובתקציבי מוסדות ציבור סוכם בין הרשות לבין האוצר להקטין את תקציב הרשות ב־5.4 מליון ל"י. לקראת סוף שנת הכספים אישרה ועדת הכספים של הכנסת הגדלת התקציב בסך 7 מליון ל"י (ראה להלן) באופן שבפועל תקציבה של הרשות בשנת הכספים 1974 הסתכם ב־151,096,000 ל"י. למעשה עמד לרשותה של הרשות לביצוע פעולותיה תקציב רגיל בסך 134,096,000 ל"י בלבד, שכן היא חוייבה להחזיר לאוצר בשנה זו סך של 17 מליון ל"י**. 51.5% מהתקציב יועדו לכיסוי הוצאות הרדיו ו־48.5% יועדו לכיסוי הוצאות

* בעניין העיכוב בהכנת התקציב לשנת הכספים 1974 ואישור תקציבי ביניים ראה דו"ח שנתי 25, עמוד 930.

** חוב זה נבע מגבייה עבור שנה קודמת לשלושת החודשים הראשונים של שנת 1974 ואשר היו מיועדים לכיסוי הגרעון במימון שנוצר בשנת 1973, בשל שינוי שנת הגבייה משנה קלנדרית לשנה תקציבית, ראה דו"ח שנתי 25, עמוד 932.

הטלוויזיה ; בכללותו הוא גדול מההוצאה בשנת הכספים 1973 ב־27.2 מליון ל"י (25.5%) לפי הפירוט הבא (בל"י).

הסעיף	ההוצאה בשנת הכספים 1973	התקציב לשנת הכספים 1974	הגידול	
			הסכום	%
הנהלה	2,478,985	2,705,000	226,015	9.1
רדיו	47,112,839	57,542,000	10,429,161	22.1
טלוויזיה	36,721,142	46,875,000	10,153,858	27.7
הנדסה	13,935,890	18,716,000	4,780,110	34.3
מינהל ואירגון	6,599,569	8,258,000	1,658,431	25.1
סה	106,848,425	(1)134,096,000	27,247,575	25.5

(1) לא כולל החזר חוב לאוצר בסך 17 מליון ל"י.

נוסף על התקציב הרגיל אושר לרשות השידור, במסגרת תקציב המדינה, תקציב פיתוח בסך 6,750,000 ל"י.

רשות השידור מממנת את הוצאותיה מהכנסות שהסתכמו בשנת הכספים 1974 ב־134,854,260 ל"י ואשר מקורן בעיקר באגרות ממחזיקי מקלטי רדיו וטלוויזיה, בשידורי פרסומת ברדיו, ובשידורים עבור משרדי הממשלה והסוכנות היהודית וכן מהקצבות הממשלה. (בדבר ביקורת על הכנסות רשות השידור, ראה דו"ח שנתי 25 עמ' 929; בדבר הכנסות משידורי פרסומת, ראה להלן עמ' 1094).

הטיפול בעריכת התקציב מופקד בידי המחלקה הכלכלית של הרשות. האחריות לביצוע התקציב נתונה בידי מחלקת הכספים שמנתה ב־1975 29 עובדים. במחלקה מדור תשלומים, מדור משכורת ותשלומים למשתתפים בשידורים, מדור הנהלת חשבונות ומדור הכנסות. על פי הוראות סעיף 19(4) לחוק מתפקידו של הוועד המנהל של הרשות לפקח על ביצוע התקציב המאושר של הרשות בהתאם לנוהלי הכספים והמשק המקובלים לגבי תקציב המדינה.

במרוצת 1975 ערך משרד מבקר המדינה ביקורת על ביצוע תקציב הרשות לשנת הכספים 1974. נבדקו בעיקר שמירת המסגרת של התקציב הרגיל, עריכת שינויים בתקציב, נוהלי תשלומים, מערכת הרישומים והדיווחים בהנהלת החשבונות והוצאות בסעיפים שונים, במיוחד תשלומים אישיים.

דרכי הכנת התקציב

דרכי הכנתם ואישורם של תקציבי הרשות נקבעו בהוראות החוק ובתקנות רשות השידור (תקציב) תשכ"ו-1965. לפי הוראות החוק על הוועד המנהל להכין תקציב רגיל ותקציב פיתוח לשנת הכספים המתחילה באחד באפריל של כל שנה; מתפקידי מליאת רשות השידור, או ועדה מתוך חבריה שהוסמכה על ידיה לכך, לקבל את הצעות התקציב, לדון בהן ולהעביר המלצותיה לוועד המנהל. הוועד המנהל מגיש את הצעות התקציב לממשלה

לאישור, בצירוף המלצותיה של המליאה; ובלבד שהוצאות שאינן מתכנסות מהכנסותיה של הרשות, אלא מהקצבות מאוצר המדינה, טעונות אישור הכנסת. כאמור, התקציב כולו טעון גם אישור ועדת הכספים של הכנסת. לפי התקנות, התקציב לכל שנת כספים צריך להיות מחולק לסעיפי משנה ולפרטים, כפי שיוורה שר האוצר לאותה שנת כספים לגבי תקציב המדינה. יש לצרף דברי הסבר שיתארו את הפעולות שרשות השידור מתכוונת לבצען בשנת הכספים אליה מתייחס התקציב, הן בערכים כספיים והן בערכים כמותיים, ושיכללו נתונים על פעולות הרשות בשתי שנות הכספים הקודמות. התקציב בצירוף דברי ההסבר יימסר לאישור הממשלה, באמצעות שר האוצר, במועד שיוורה שר האוצר.

תקציב הפיתוח של רשות השידור ממומן כולו מאוצר המדינה, ועל כן הוא מופיע כהוצאה בחוק התקציב ומקבל את אישורה של הכנסת, אלא שעל פי החוק הוא טעון גם טיפול מוקדם במוסדות הרשות. למעשה הוועד המנהל לא דן בהצעות תקציבי הפיתוח לשנות הכספים 1972 עד 1974 שהוכנו על ידי הנהלת הרשות, לא העבירן למליאת הרשות ולא הגישן לאישור הממשלה. באותן שנים נעשה הטיפול המפורט בתקציבי הפיתוח במישרין על ידי עובדי הרשות ואגף התקציבים באוצר והוא נכלל בתקציב המדינה. אולם לא נמצאו אישור רים בכתב מאגף התקציבים לגבי פרטי השימוש בתקציב הפיתוח של הרשות; במצב זה נתקבלו החלטות בנושא על ידי המנהל הכללי של הרשות.

ב-1.6.1975 — לאחר תחילת שנת הכספים — הגיש המנהל הכללי של הרשות לוועד המנהל לאישורו את תקציב הפיתוח לשנת הכספים 1975; הוועד המנהל לא הגיע לידי החלטה בנדון, ומכאן שגם תקציב הפיתוח לשנת הכספים 1975 לא עבר את ההליכים המתחייבים על פי הוראות החוק.

שינויים בתקציב

1. אומדן ההכנסות של הרשות לשנת הכספים 1974 כלל השתתפות תקציב המדינה בהוצאות רשות השידור בסך של 4 מיליון ל"י. בדיון שהתקיים ב-21.5.74, בהשתתפות המנהל הכללי של הרשות וסגנו והממונה על התקציבים באוצר וסגנו, הוסכם להעלות את השתתפות המדינה בהוצאות הרשות בחמשה מיליון ל"י: 4 מיליון ל"י להצמקת תכניות ומיליון אחד להוצאות הכרוכות בהגברת השמירה ברשות. קבלת התוספת הותנתה על ידי האוצר בהגשת תכנית מפורטת לגבי השימוש בה על ידי רשות השידור. הרשות לא הגישה הצעה לשימוש בתוספת המבוקשת ולכן היא לא ניתנה לה. בעקבות החלטת הממשלה מאוגוסט 1974 בדבר קיצוצים בתקציב המדינה, בוטלה השתתפות המדינה בתקציב הרשות ב-4 מיליון ל"י. לקראת סוף שנת הכספים אישרה ועדת הכספים של הכנסת תוספת של 7 מיליון ל"י מתקציב המדינה לתקציב רשות השידור בגין התייקרויות שכר ושינויי שער המטבע.

2. על פי החוק טעון תקציב רשות השידור אישורה של ועדת הכספים של הכנסת, אולם החוק אינו קובע הנחיות בדבר הסמכויות לעריכת שינויים בתקציב לאחר אישורו. מבין השינויים שנערכו בתקציב הרשות בשנת הכספים 1974 ניתן אישור על ידי ועדת הכספים רק לגבי התוספת של 7 מיליון ל"י אך לא לגבי הקטנת התקציב ב-5.4 מיליון ל"י ולגבי העברות בין פרטי הוצאה שונים. על העדר התייחסות לדרכי אישורם של שינויים בתקציב בחוק או בתקנות רשות השידור (תקציב), תשכ"ו-1965, העירה הביקורת עוד בדו"ח שנתי 22, עמ' 872. בהערות שר האוצר בעניין זה נאמר כי משרד האוצר יבוא בדברים עם רשות השידור כדי לקבוע הסדרים בתקנות לצורך אישורם של שינויים בתקציב. הביקורת הנוכחית העלתה כי עניין זה לא הוסדר.

שמירת מסגרת התקציב

ההוצאה בפועל, לרבות החזרת החוב בסך 17 מליון ל"י, הסתכמה ב-163,392,583 ל"י לעומת תקציב הוצאה של 151,096,000 ל"י. בטבלה הבאה השוואה של ההוצאה למעשה אל התקציב, למעט החזר החוב (בל"י).

הסעיף	תקציב	הוצאה בפועל	הוצאה מעל להרשאה	
			בל"י	ב-%
הנהלה	2,705,000	2,770,059	65,059	2.4
רדיו	57,542,000	59,821,509	2,279,509	3.9
טלוויזיה	46,875,000	50,284,748	3,409,748	7.3
הנדסה	18,716,000	23,125,651	4,409,651	23.5
מינהל ואירגון	8,258,000	10,390,616	2,132,616	25.8
ס"ה	134,096,000	146,392,583	12,296,583	9.1

ההוצאה מעל להרשאה נובעת בעיקרה מהתייקרויות שמקורן בשינויי שער הל"י, עליות בשכר וכן בהוצאות לאחזקת בית ותיקונים. להלן פרטי הוצאה שבהם החריגה עלתה על חצי מליון ל"י (בל"י).

שם הפרט	תקציב מאושר	הוצאה בפועל	הפרש
סרטים מקומיים לטלוויזיה (משדרים בעברית)	3,300,000	3,906,160	606,160
סרטים קנויים מחו"ל (משדרים בעברית)	1,700,000	2,462,660	762,660
אחזקת בית ותיקונים (רדיו)	1,614,000	2,611,420	997,420
הפקה עצמית (חדשות בעברית)	2,200,000	3,239,230	1,039,230
סרטי פילם וסרטים מגנטיים (הנדסה טלוויזיה)	2,100,000	3,399,930	1,299,930
חוצאות גבית אגרות	1,900,000	3,633,590	1,733,590
הלקי חילוף (הנדסה טלוויזיה)	1,300,000	3,251,855	1,951,855

שעה שהתקיימו הדיונים עם ועדת הכספים של הכנסת על הגדלת השתתפות המדינה בהוצאות רשות השידור, לא היו בידי הנהלת הרשות נתונים על הסכום שיחסר לרשות.

מימון

על פי ההסדר הקיים זה שנים, מעבירה הרשות את הכנסותיה מאגרות מחשבונה בבנק הדואר לחשבונה בבנק ישראל, ואין היא רשאית למשוך כספים מחשבון זה. הכנסות באמצעות חשבון הסילוקין ממשרדי הממשלה השונים והסוכנות היהודית והכנסות משידורי פרסומת נתונות לשליטתה החופשית של הרשות. תשלום המשכורות והשכר לעובדי הרשות מבוצע על ידי החשב הכללי באוצר. לגבי יתר ההוצאות על הרשות לקבל הקצבות, אם במזומנים לחשבונה בבנק ישראל, ואם באמצעי סילוקין לחשבונה אצל החשב הכללי.

חשב רשות השידור מגיש בכל חודש לחשב הכללי תכנית של תשלומים שעליו לבצע בחודש הבא. כדי לקבל את המימון לביצוע אותם תשלומים. למעשה נופלים אמצעי התשלום שהחשב הכללי מקציב לרשות במידה ניכרת מצרכיה.

נוהלי תשלום

התשלומים המבוצעים על ידי רשות השידור מתחלקים לשני סוגים עיקריים: תשלומי שכר ומשכורת לעובדי הרשות ולמשתתפים בתכניות, ותשלומים לספקים. תשלומי המשכורת והשכר לעובדי הרשות והתשלומים למשתתפים בתכניות נערכים על ידי מדור המשכורת; הראשונים נמסרים לעיבוד במחשב של המרכז למיכון משרדי (להלן "מל"מ"). לגבי יתר התשלומים מכינה מחלקת הכספים הוראת תשלום המועברת לחברת ניקוב ולאחר מכן ללשכה שנייה למתן שירותי מחשב. להכנת שיק. לשכת השירות ממציאה לרשות את השיקים, ומדי מספר שבועות רשימת התשלומים בשיקים לפי סעיפי התקציב. על פי רשימות אלו מכינה מחלקת הכספים פקודות יומן למחשב במל"מ, לחיוב או לזיכוי הסעיפים התקציביים במסגרת הנהלת החשבונות הראשית (בדבר מיכון מערכת הנהלת החשבונות ראה להלן).

— ברשות לא היו נוהלים שיקבעו מוסמכי חתימה על הזמנות.

— ברשות אינו מתנהל רישום כספי של הזמנות שהוצאו לספקים — לא ברדיו, לא בטלוויזיה, וממילא גם לא במחלקת הכספים, הרושמת את הוצאות הרשות על בסיס מזומן. במצב זה אין ברשות מידע על התחייבויותיה וניצול סעיפי התקציב השונים ואין באפשרותה לערוך מעקב אחר התשלומים שבוצעו על חשבון ההתחייבויות. ליקויים אלה בשיטות העבודה אין בהם כדי לתרום ליצירת אחריות תקציבית אצל ראשי היחידות ברשות השידור (בדבר רישום הוצאות על בסיס מזומן, ראה דו"ח שנתי 25, עמוד 936).

— קיימים פיגורים ניכרים בביצוע תשלומים, המגיעים במקרים רבים לכדי יותר מחמישה חודשים. בבדיקה מדגמית שנערכה ברשות בסוף נובמבר 1975 נמצאו שיקים רבים לא חתומים, שנשאו את התאריך 8.9.1975 והתייחסו לחשבונות שהוגשו לרשות עוד ביולי 1975. מרבית השיקים מתאריך זה כבר נשלחו עד מועד הביקורת למוטבים אולם לא נקבע ברשות נוהל שיקבע סדר עדיפויות בביצוע תשלומים. יתר על כן אין גם מעקב אחר מועד מסירת השיקים למוטבים השונים. בדבר פיגורים בביצוע התשלומים נתקבלו גם תלונות בנציבות תלונות הציבור שבמשרד מבקר המדינה.

מערכת הנהלת החשבונות

1. — מאז אוקטובר 1965 ניהלה מחלקת הכספים את מערכת החשבונות שלה באמצעות מכונת נשיונל. הרישום התנהל בדרך כלל בפיגור של חדשים, דבר שהיקשה עוד יותר על המחלקה, ובמיוחד על הנהלת רשות השידור, לעמוד באורח שוטף על ניצול התקציב. מספטמבר 1974 חלה הפסקה ברישומים למשך שלושה חדשים, דבר שהביא למעשה להעדר מערכת חשבונות ברשות וגרם לעיכוב בסגירת החשבונות לסוף שנת הכספים 1974 עד אוקטובר 1975.

— עוד ב־1973 ושוב ב־1974, התנהלו דיונים ברשות בדבר העברת ניהול החשבונות למחשב. לצורך זה התקשרה הרשות עם מל"מ ובשל דחיפות העניין נעשתה ההסבה למחשב באמצע שנת הכספים 1974 בלי להמשיך במקביל לנהל את החשבונות בשיטה הקודמת עד שהשיטה החדשה תוכיח את יעילותה, כפי שדרוש.

2. עוד לפני חתימת ההסכם נתבקש מל"מ להכין את הצעתו לניהול מערכת החשבונות. ההכנה נסתיימה תוך שבועיים ובתחילת 1975 החלה הרשות בהעברת הנתונים למל"מ

על פי הנחיותיו. לקראת סוף פברואר 1975 הופק הדו"ח הראשון של יתרות כפי שהיו רשומות בסוף דצמבר 1974 במערכת הקודמת, רובן לאמצע ספטמבר 1974.

ההתקשרות עם מל"מ נעשתה בשני הסכמים: הראשון על סך 70,000 ל"י בעבור הכנת מערכת הנהלת החשבונות שתכלול ניהול רישומי החשבונות בסעיפים תקציביים וחז"ו, הוצאת השיקים והתאמות בנקים, ורישום התחייבויות לספקים; והשני על סך 15,000 ל"י לחודש עבור האחזקה השוטפת, שתכלול ניקוב קלט של פקודות יומן והתחייבויות ספקים ועיבוד במחשב והפקת דיווחים.

המל"מ הכין מערכת המאפשרת לו לספק לרשות תכניות שיוכלו לשמש לה לניתוח המערכת הכספית. קיימת גם תוכנית שבאמצעותה ניתן לערוך התאמת בנקים, אך היא לא הופעלה עד מועד סיום הביקורת.

על פי ההסדר עם מל"מ, ערכה המערכת הממוכנת להכין את השיקים למשתתפים בתכניות ולספקים — דבר שנעשה כיום על ידי לשכת השירות השנייה. ההסדר האמור עם המל"מ ימנע פיצול בין שתי לשכות שירות, משלוח החומר לניקוב לחברת הניקוב והכנת פקודות יומן בעבודה ידנית כדי לקלוט אותו במסגרת הנהלת החשבונות הראשית המנוהלת על ידי מל"מ. עד מועד סיום הביקורת לא נתנה הרשות הוראה להתחיל בביצוע התכנית.

תשלומים לעובדים

עבודה יתירה

ההסדרים לביצוע עבודה יתירה על ידי עובדי רשות השידור נקבעו בנוהל מיולי 1971. עבודה יתירה מוגדרת בנוהל כ"כל עבודה שאינה בתחום פעולתו של העובד, ואינה בתוך מסגרת המחלקה שלו ואשר הוא רשאי לסרב לעשותה". עובד הרשות רשאי לעשות עבודה יתירה בכל אחד מתחומי העבודה ברשות, אם נתבקש לכך על ידי מנהל מחלקה כל שהוא. ביצוע העבודה טעון בכל פעם אישור מראש מאת הממונה הישיר והממונה העקיף של העובד. בדרך כלל העבודה היתירה של העובדים היא בתחומים הקרובים לעבודתם הרגילה. התשלום עבור עבודה יתירה הוא הסכום הקבוע בתעריפון הנהוג ברשות השידור למשתתפים בתכניות שידור שאינם נמנים על עובדי הרשות, בניכוי 30%.

— לעיתים קרובות אין העובדים וממוניהם מקפידים על ציון תאריכים בטפסי הבקשה לעבודה יתירה, ולכן אין לדעת אם הבקשה הוגשה לפני ביצוע העבודה או אחריה. בבדיקה מסורגת שנערכה בטלוויזיה הועלה, כי לגבי 12 מתוך 38 עובדים שהועסקו בחודשים פברואר, מארס ואפריל 1975 בעבודה יתירה הוגשו הבקשות לאחר שהעבודה כבר נעשתה. ברדיו נמצא כי מתוך 47 בקשות 30 הוגשו לאחר ביצוע העבודה, וארבע היו ללא תאריך. — בטופס הדיווח על עבודה יתירה יועד טור לרישום התאריך שבו בוצעה העבודה אולם אין בו מקום לציון השעות; ללא ציון שעות העבודה לא ניתן לבדוק אם העבודה לא נעשתה בשעות העבודה הרגילות של העובד.

עבודה בשעות נוספות

עובדי הרשות נחלקים למספר קבוצות על פי מקצועם. לכל קבוצה הסכם עבודה נפרד, שבו נקבעו מספר שעות העבודה בשבוע וכן יתר תנאי העבודה. כולל תשלום עבור עבודה בשעות נוספות, גמול עבור עבודה ביום המנוחה השבועי ובימי מועד עבור עבודה בתנאים בלתי רגילים אחרים. כעבודה בתנאים בלתי רגילים ייראו, על פי הסכמי העבודה: עבודה בלילה; עבודה המבוצעת בתנאי שדה או בתנאי חוץ; עבודה בתנאים הכרוכים בסיכון;

עבודה המבוצעת בשטחים המוחזקים; עבודה המתבצעת באזורי ספר, שבהם מתנהלות פעולות איבה; עבודה שהיא בגדר מבצע עתונאי או הפקתי מיוחד ודחוף ואיננה במסלול העבודה הרגיל של העובד.

התקציב וההוצאה בפועל עבור עבודה בשעות נוספות היו בשנת הכספים 1974 כדלקמן (ב"י):

ההוצאה בפועל	תקציב סופי	תקציב מקורי	טלוויזיה
1,589,921	1,520,000	1,035,000	רדיו
2,471,153	2,410,000	1,215,000	הנדסה
2,902,373	2,840,000	2,500,000	מינהל וארגון
585,384	560,000	420,000	
7,548,831	7,330,000	5,170,000	ס"ה

להלן פרטים על זמני העבודה של קבוצות עובדים שונות על פי הסכמי העבודה, כפי שרוכזו על ידי משרד מבקר המדינה ממסמכי הרשות:

סוג העובד	מכסת העבודה השבועית	תשלום בעבור עבודה נוספת ביום חול	תשלום בעבור עבודה במנוחה השבועית
כתבי חדשות ברדיו, כתבים עורכים, צלמים ובמאים הצמודים למחלקת החדשות בטלוויזיה	4 ימי עבודה (1) (2) (3)	125%	150%
עורכים, כתבניות ושליחים במחלקת החדשות, קריינים, קשבים בחטיבה הערבית ברדיו ונגני תזמורת	28 שעות (3)	100%	150%
עורכי תוכניות ברדיו, מפקים ובמאים בטלוויזיה	40 שעות	125%	(4)
עורכי סרטים וגרפיקאים	42 שעות	125%	(4)
טכנאים עד דרגה 3	41 שעות (6)	(7)	(5)
טכנאים מעל דרגה 3	41 שעות (6)	125%	(5)
דרוג אחיד — עובדים מינהליים	42 שעות (6)	(7)	(6) (4)
נהגים	42 שעות (6)	(7)	(5)

- (1) בימים אלו אינם זכאים לתמורה בעבור עבודה בשעות נוספות.
- (2) כתב רדיו שעבד בפועל עד 24.00 והתחיל למחרת ב-05.00 זכאי לתשלום נוסף כאילו עבד שתיים נוספות.
- (3) ראה הסבר למכסות העבודה המיוחדות לעיל, בקטע הראשון של הפרק "עבודה בשעות נוספות".
- (4) 7 שעות ראשונות לפי 75% ויום חופש, והיתר לפי 175%.
- (5) 7 שעות ראשונות לפי 75% ויום חופש, והיתר לפי 200%.
- (6) ערך שעת עבודה לצורך חישוב תשלום בעבור שעות נוספות נקבע לפי מכסת עבודה של 37.5 שעות לשבוע.
- (7) שתיים ראשונות לפי 125% ולאחר מכן לפי 150%.
- (8) העובדים הבכירים מדרגה ט"ז ומעלה מקבלים תשלום במנוחה השבועית לפי 175%.

עובדים המדורגים בדרגה 3 בדירוג העיתונאים, בדרגה 4 בדירוג הטכנאים ובדרגה ט"ז בדירוג האחיד ומעלה, אינם מקבלים תשלום בעבור השעות הנוספות הראשונות, כמפורט בתקשי"ר.

עוד ניתנים לעובדי הרשות תשלומים בעבור עבודה במשמרות וכוננות בשיעורים שנקבעו בתקש"ר.

ריבוי קבוצות העובדים ברשות השידור והשוני הרב בתנאי העבודה שלהן גורם למתחים ולהתמרמרות, במיוחד בקרב העובדים המינהליים. המצב הנתון של מכסות עבודה שונות מכביד על עבודת צוות יעילה ומקשה על הפקת תכניות, כאשר החברים השונים בצוות עובדים לפי מכסות העבודה הקבועות לכל אחד מהם. על עניין זה הצביעה גם ועדת הייעול והחיסכון, שמונתה על ידי הוועד המנהל בדין וחשבון שלה.

בעקבות חילוקי דעות בנוגע לתנאי עבודתם של העובדים המינהליים, נמסר הנושא במארג 1975 לידי בורר יחיד. בפסק הבוררין מאמצע 1975 קבע הבורר כי זמן עבודתם של העובדים המינהליים ברשות השידור, המדורגים בדירוג האחיד, יועמד על 42 שעות לשבוע. עוד קבע כי ערך שעה, לצורך תשלום עבור עבודה בשעות נוספות, יחושב על בסיס של 37.5 שעות עבודה בשבוע, כל זאת בתוקף החל מ-1.1.1975. בעקבות הפסק של הבורר שילמה הרשות במחצית השנייה של 1975 תוספות משכורת ושכר עבודה בסכום כולל של כמיליון ל"י ל-350 עובדים.

להלן ממצאים הנוגעים להעסקת עובדים בשעות נוספות:

(א) עובדים רבים הועסקו בשנת הכספים 1974 בעבודה בשעות נוספות רבות, כפי שגם עולה מהנתונים הכספיים שהובאו לעיל. מתברר כי במשך שנה זו שולם ליותר מ-360 עובדים כל אחד בעבור יותר מ-500 שעות נוספות. לפי הפירוט הבא:

מספר העובדים	מספר השעות הנוספות
180	700—500
106	900—700
48	1,100—900
32 (רובם עובדי הנדסה)	יותר מ-1,100

ל-22 עובדים שולם בעבור יותר מ-1,200 שעות, כך שבממוצע שולם להם באופן קבוע בעבור יותר מ-100 שעות נוספות לחודש (ל-14 עובדים אף יותר מ-100 שעות נוספות לחודש). מספר העולה בהרבה על מחצית מספר שעות העבודה בחודש שנקבעו בהסכמי השכר. בחישוב זה לא נלקחה בחשבון העדרות מהעבודה מחמת חופשה, מחלה ושירות מילואים. העסקה בשעות נוספות בהיקף כזה נוגדת במקרים רבים את הוראת חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א—1951 ואת ההיתר הכללי לעבודה בשעות נוספות מ-6.1.1974. המתיר להעביר עובד במדינה עד 4 שעות נוספות ליום ועד 12 שעות נוספות לשבוע. וזאת מעל 47 שעות עבודה רגילות לשבוע.

(ב) — רישום העבודה בשעות נוספות נעשה בצורה כללית, או שלא נעשה כלל. כך למשל, נרשם "הפקות שונות", "פגישות", "ישיבות" ו"עבודה אדמיניסטרטיבית". מצב זה אינו מאפשר לקיים פיקוח נאות על העסקת עובדים בשעות נוספות ועל מידת ההצדקה בביצוע העבודה מעבר לשעות העבודה הרגילות. לדעת הביקורת על הרשות להגביר את סדרי הפיקוח בנושא.

— תוקף ההיתר של משרד העבודה להעסקת עובדים במנוחה השבועית התייחס ל-112 עובדים ופג ב-31.3.1974; רק ב-24.7.1975 ביקשה הרשות היתר להעסקה של 250 עובדים במנוחה השבועית. הרשות נתבקשה להגיש למשרד העבודה רשימה של בעלי התפקידים

שעבורם התבקש ההיתר. הרשימות הומצאו למשרד העבודה רק ב-17.10.1975; בתחילת פברואר 1976 הייתה הבקשה עדיין בעיון וההיתר לא נתקבל.

ההיקף הגדול של העסקת עובדים בשעות נוספות קשור באופי העבודה ברשות, אך הוא מקבל מימדים גדולים במיוחד גם כתוצאה ממכסות העבודה המוקטנות הנהוגות ברשות, גם הן במידה רבה על רקע האופי המיוחד של העבודה. לדעת הביקורת עבודה נוספת בהיקף כה גדול מחייבת בדיקה מקיפה של הנושא מצד הוועד המנהל של הרשות.

הוצאות נסיעה

למילוי תפקידים משתמשים עובדי הרשות ברכב של הרשות, במוניות וטנדרים שכורים וברכבם הפרטי, שעבורו הוקצו להם מכסות קילומטרים שנתיות. לפי נתוני הרשות הסתכמו הוצאותיה בשנת הכספים 1974 על נסיעות והובלות בסך של 7,563,850 ל"י.

מוניות. — על פי הוראות הנהל בענייני תחבורה הסמכות להזמין מונית להסעת עובדים נתונה בידי רכזי תחבורה של הרדיו והטלוויזיה. המדובר בהסעות עובדים לעבודה לפני השעה 07.30 בבוקר ולאחר השעה 20.00 בערב, וכן בהסעות לצרכי עבודה מחוץ לבנייני הרשות. עובד המקבל תשלום עבור נסיעותיו ברכבו הפרטי אינו זכאי להסעה ברכב הרשות או במונית. בדרך כלל לא תינתן הסעה ברכב הרשות או במוניות למשתתפים בשידורים, שאינם נמנים על עובדי הרשות.

לפי נתוני הוצאות הרשות בשנת הכספים 1974 סך של 2,270,600 ל"י על הסעות במוניות. הסעות אלו בוצעו על ידי 21 חברות, מרביתן באמצעות חמש חברות ששולם להן סך 2,146,600 ל"י, לפי הפירוט הבא: כ-930,000 ל"י לחברה אחת, כ-600,000 ל"י לחברה שנייה ובין 260,000 ל"י ל-128,000 ל"י לשלוש הנותרות.

— הקשר עם חברות המוניות לא נעשה על-פי מכרז, ולא נחתמו אתן הסכמים. במצב זה אין לדעת אם — נוכח ההוצאה הגדולה של נסיעות במוניות — הרשות לא יכלה לקבל שירות זה בחלק מהמקומות בתנאים נוחים יותר, לו ערכה תחרות בין חברות מוניות.

בסוף כל חודש מגישות חברות המוניות לרשות השידור חשבוניות בצירוף אישורים תחומים על ידי העובדים שנסעו. החשבוניות נבדקות על ידי רכזי התחבורה ומועברות על ידם למחלקת הכספים לביצוע התשלום לחברות.

— בניגוד להוראות הנהל, עובדים רבים נוסעים במוניות, בשעות שבהן אין הם זכאים להסעה במונית. אף עובדים המקבלים תשלום בעבור נסיעותיהם ברכבם הפרטי נסעו במוניות. הועלו גם מקרים רבים שבהם הוזמנה מונית לקחת עובד מביתו לעבודה במשמרת שחר, או מהעבודה ברשות לביתו בתום העבודה בשעות הערב המאוחרות, אולם ההסעה לא יצאה לפועל והרשות נאלצה לשלם את דמי הנסיעה (בדבר ליקויים בעבר בנושא זה — ראה דו"ח שנתי 22, עמ' 877).

נסיעות ברכב העובדים

נוהל תחבורה שנכנס לתוקף בתחילת 1975 מבדיל בין רכב אישי לבין קמ"ז משימתי, המוגדרים כלהלן:

רכב אישי — הינו רכב פרטי של עובדי הרשות אשר הרשות משתתפת בהחזקתו על ידי תשלום בעד מכסת קילומטרים מסויימת בהתאם לתפקיד.

קמ"ז משימתי. — הקצבת מכסת קילומטרים לבעלי רכב אישי במקרים מיוחדים לנסיעות מחוץ לעיר כאשר המכסה האישית אינה מספיקה כדי לבצע את כל המשימות שהוטלו על העובד באותו חודש.

מכסות הקילומטרים לבעלי רכב אישי נעו בין 3,500 ק"מ ל-10,000 ק"מ לשנה, לפי תפקידיהם. עובדים שנקבעה להם מכסה של 4,700 ק"מ או יותר, קיבלו השתתפות בהוצאותיהם על אגרת רישוי וביטוח בשיעורים שנעו בין 30 ו-60 אחוז ופקידים בעלי רכב שירות קיבלו השתתפות של 75 אחוז. בינואר 1976 נקבעה, בתוקף למפרע מ-1.4.1975 ההשתתפות בהוצאות אלה לכל העובדים הללו, בשיעורים שנעו בין 25 ל-100 אחוז.

להלן נתונים על מספר העובדים לפי מכסות הקילומטרים המוקצבות להם לרכב אישי ב-1975 וסה"כ הקילומטרים לרכב אישי ברשות:

מכסת הק"מ	מספר העובדים	מהם פקידים נדרשים	סה"כ ק"מ
3,500	186	—	651,000
4,000	134	—	536,000
4,700	351	—	1,649,700
6,500	113	—	734,500
8,000	18	8	144,000
10,000	5	1	50,000
12,000	47	47	564,000
16,000	2	2	32,000
18,000	1	1	18,000
סה"כ	857	59	4,379,200

— במחלקות למינהל וארגון בטלוויזיה וברדיו אינו מתנהל מעקב אחר ניצול המכסות ואף מחלקת הכספים אינה ממציאה להן דו"חות תקופתיים על כך. במצב זה אין בידי המחלקות למינהל וארגון, ובמיוחד בידי היחידות עצמן, אפשרות לתכנן את הנסיעות במסגרת המכסות המוקצבות. רק לאחר שהיחידות ניצלו את מכסות הקילומטרים המאורשרות, מודיעה על כך מחלקת הכספים למחלקות למינהל וארגון, ואלו מאשרות ליחידות מכסות נוספות, עם העתק למחלקת הכספים לצרכי מעקב. אישור התוספות למכסות הקילומטרים נעשה על ידי המחלקות למינהל וארגון מבלי לבדוק אם קיים לכך תקציב.

שידורי פרסומת

רשות השידור קשורה עם חברה פרטית, שירותי פרסומת בשידור בע"מ (להלן שפ"ב), למטרת שידורי פרסומת בגל הקל, ולפי החוזה עמה גם בטלוויזיה אם יוחלט על שידורי פרסומת בה. מניות החברה הן ברובן בידי גורמים עסקיים, והרשות מחזיקה ב-6% מהמניות. נציגה של הרשות משתתף בהנהלת החברה. ההכנסות משידורי פרסומת מתחלקות בין רשות השידור לבין שפ"ב.

בחודשים יוני ואוגוסט 1975 בדק משרד מבקר המדינה את פעולות הרשות הנוגעות לקשריה עם שפ"ב (נדבר ביקורת קודמת בנושא זה ראה באחרונה דו"ח שנתי 22, עמ' 863).

1. בתחילת ההתקשרות עם שפ"ב, ב־1961, נקבע בהסכם עמה, שתוקפו יהיה עד 31.3.1971, והוא יתחדש לאחר מכן מאליו לתקופות נוספות של עשר שנים, אלא אם כן יבטל אותו אחד הצדדים בהודעה מראש של לא פחות משישה חודשים לפני תום כל תקופה. ההתקשרות התחדשה בתאריך האמור לתקופה של עשר שנים נוספות, תוך יכדי הכנסת שינויים בו בעקבות משא ומתן על ההסדרים הכספיים שבין הצדדים.

בחוק רשות השידור, תשכ"ה—1965, אין הוראות בדבר שידורי פרסומת ברדיו ובטלוויזיה. באוקטובר 1972 החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה להציע תיקון לחוק, שבו ייקבע כי מסירת הזכויות לשידורי הפרסומת ברדיו תיעשה במכרז וכי תאריך כניסתו של ההסדר יהיה 1.4.1976. עוד החליטה הוועדה, שיובהר בחוק, שאין כוונה להנהיג שידורי פרסומת בטלוויזיה כפי שהחליטה הממשלה עוד בינואר 1971. ההחלטה להציע תיקון לחוק לא הגיעה לכלל מימוש, ולאחר ששר ההסברה, בתוקף תפקידו כשר הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, דן בנושא זה במרוצת 1974 עם הנהלת רשות השידור, הוא החליט, לקראת סוף אותה שנה, להביא בפני ועדת השרים לענייני כלכלה הצעת החלטה, שלפיה אין לקצר את תקופת ההסכם עם שפ"ב, ושרק לקראת 1981 — מועד חידושו של ההסכם הקיים — יהיה מקום להגיש הצעת תיקון לחוק, שיקבע חובת קיומו של מכרז לצורך מסירת הזכויות לשידורי פרסומת ברדיו. בפברואר 1975 התפטר שר ההסברה לפני שהיה סיפק בידו להתזיר את הנושא לדיון בוועדת השרים לענייני כלכלה. במצב זה, יש למעשה לשפ"ב זכיון למשך שנים על הפרסומת המשודרת, דבר שנודעת לו משמעות לגבי היחסים הכספיים שבין רשות השידור לבין שפ"ב. דרוש אפוא, שהפיקוח על גוף המהווה מכשיר להשגת הכנסה בעלת משקל, יהיה מתמיד ויעיל.

2. ההסכם עם שפ"ב מאפשר, לפי דרישת אחד הצדדים, לבדוק מחדש, פעם בשלוש שנים, את חלוקת ההכנסות. בהתאם לכך ניהלה רשות השידור במשך שנת 1971 משא ומתן עם שפ"ב במגמה להעלות את חלקה של הרשות בהכנסות. שעד 1971 היה 65.8% מההכנסה הכוללת (לאחר ניכוי ההנחה ששפ"ב רשאית לתת למפרסמים). על פי ההסכם, שהושג במשא ומתן ושאושר בדצמבר 1971 בוועד המנהל של הרשות, עמדה הרשות לקבל בשנת הכספים 1971 נוסף על 65.8% מההכנסה הכוללת, סכום של 50,000 ל"י; בשנת הכספים 1972 69.2% מההכנסה הכוללת; בשנת הכספים 1973 69.7%; בשנת הכספים 1974 70.2% ובשנת הכספים 1975 71.2%. שפ"ב משלמת לסוכני פרסום מתוך ההכנסות עמלה בגובה של 20%.

קיים ביקוש ניכר לשידורי פרסומת ברשות השידור, ועוד ב־1971 החליט הוועד המנהל של הרשות, שהרשות והחברה יפעלו כדי לצמצם את דמי העמלה של סוכני הפרסומת, ושכל הסכומים שייחסכו יועברו במלואם לרשות השידור; ההחלטה לא בוצעה ושיעור דמי העמלה נשאר בעינו.

התשלום לשידורי פרסומת מבוסס על מחיר ליחידת פרסומת בסיסית של 30 שניות; המחיר משתנה בהתאם למועד השידור ונע, לפי תעריפון מיוני 1975, בין 270 ל"י ו־495 ל"י ליחידה.

לפי נתוני הרשות הגיעו הכנסותיה בתקופה אפריל 1971 — מארס 1975 ל־36.7 מליון ל"י בקירוב.

שנת הכספים	הסכום (ב"י)
1971	6,847,169
1972	7,918,517
1973	107,305,000
1974	114,623,988

(1) הירידה בהכנסות בשנת 1973 נבעה מהפסקת שידורי פרסומת במשך חודשיים בקירוב לאחר פרוץ מלחמת יום הכיפורים; והעלייה הגדולה בהכנסות בשנת הכספים 1974 נבעה מהעלאת מחיר השידורים ב-37% החל במאי 1974, והארכת שעות השידור בחודשים אפריל עד יוני 1975.

3. לפי ההסכם שבין הצדדים על שפ"ב להעביר לרשות השידור את חלקה של הרשות בהכנסות תוך 90 יום מתום כל אחד מהחודשים אפריל-דצמבר של כל שנה ולהעביר את ההכנסות מהחודשים ינואר ופברואר — עד סוף מארס של כל שנה, ואת ההכנסות ממארס — עד ל-7 באפריל שבאותה שנה.

— עוד בדו"ח שנתי 22 (עמ' 864) נקבע, שהכספים לרשות השידור הועברו בפיגור ניכר. בעקבות הביקורת פנתה הרשות לשפ"ב ודרשה ממנה להקפיד על מועדי התשלומים. סגן המנהל הכללי של הרשות הורה במאי 1972 לחשב הרשות לחייב את שפ"ב בריבית פיגורים, אך הוראה זו לא הופעלה. הביקורת הנוכחית העלתה, שהרשות לא נקטה צעדים לקבלת הכספים המגיעים לה במועדים שנקבעו, ובמיוחד נוצרו פיגורים לקראת סופי שנה; בתום כל אחת משנות הכספים 1971, 1972 ו-1973 הצטבר פיגור של כ-1 מליון ל"י, ובסוף שנת הכספים 1974 הגיע הפיגור עד כדי 1.85 מליון ל"י. סכומי כסף אלה הועברו לרשות ברובם באיחור של חודש עד יותר מחודשיים לעומת המועדים שנקבעו בהסכם.

בעקבות הביקורת הנוכחית הודיעה הרשות, בנובמבר 1975, למשרד מבקר המדינה, שעל פי ההסכם הקיים עם שפ"ב לא ניתן לגבות ריבית פיגורים ושיש בדעתה לפעול לקביעת תנאים, שיאפשרו לה לעשות כן מתחילת 1976.

— על פי ההסכם רשאית שפ"ב לתת ללקוחותיה הנחה, שלא תעלה בסכומן הכללי של הנחות על 2.5% מההכנסות. רשות השידור התירה לשפ"ב לתת הנחות מיוחדות, נוסף על אלה שנקבעו בהסכם. ההנחות הסתכמו, בארבע שנות הכספים מ-1971 ועד 1974 ב-438,670 ל"י. סכום זה כולל הנחות בהיקף של כ-260,000 ל"י שניתנו ללשכת העתונות הממשלתית בעבור שידור פרסומים של משרדי ממשלה. ההוצאות על שידורים אלה צריכות היו להתכסות על ידי האוצר, אך הרשות לא פעלה לגבותן. בעקבות הביקורת הודיעה הרשות, שבעתיד היא תעביר בקשות של שפ"ב למתן הנחות מיוחדות להחלטתו של הוועד המנהל או אל מי שיוסמך על ידו לצורך זה. עוד הודיעה הרשות, כי תתבע מהאוצר את המגיע לה בעבור הנחות, שניתנו ללשכת העתונות הממשלתית.

— הרשות לא ניהלה רישומים על הפרסומת המשודרת, לרבות משך זמן שידור הפרסומת לעומת התמורה, שעליה לגבות משפ"ב, ולא הגישה לשפ"ב חשבוניות בעבור שירותיה. הרשות הסתפקה בקבלת דו"ח כספי חודשי על תקבוליה של שפ"ב. במצב זה אין באפשרותה של הרשות לבדוק, אם היא קיבלה את מלוא התמורה המגיעה לה, ואם זו תואמת את התעריף המאושר. נוכח ההיקף של חכנסות הרשות משידורי פרסומת עמדה הביקורת

על הצורך בכך, שרשות השידור תנהל מערכת חשבונות משלה, שתאפשר לה לקיים פיקוח נאות על ההכנסות משידורים אלה.

בעקבות הביקורת הודיעה רשות השידור למשרד מבקר המדינה, כי מינתה ועדה, שתבחן את הדרכים לקיום מעקב יומי שוטף מטעם הרשות על שידורי הפרסומת, במגמה להגיש לשפ"ב חשבון חודשי בעבור השירותים, שהרשות נותנת לה.

רשות השידור התחייבה למשך שנים לא מעטות לקיים את ההסדרים החוזיים הנוכחיים בדבר שדורי פרסומת. במסגרת הסדרים אלה כלולים מרכיבים, המגבילים את חלקה של רשות השידור בהכנסות מהשידורים. לדעת הביקורת, על הרשות לפעול בכל הזדמנות לשיפור ההסדרים כדי להגדיל את הכנסותיה, ולעשות לחיקון הליקויים המינהליים שבפיקוח על הביצוע השוטף. לקראת סוף תקופת ההסכם יהיה צורך לעיין באורח יסודי במתכונת ההסדרים בכללותה.

הקמת בית השידור

מתקני רשות השידור (להלן הרשות) נמצאים עתה בחמישה מקומות בירושלים, בשני מקומות בתל-אביב ובשני מקומות בחיפה; חלקם משוכנים במבנים ארעיים. מאז 1954 עסקו הרשות והארגונים שקדמו לה בחיפוש אחר פתרון קבע לשיכון הרשות. בחודשים יולי-ספטמבר 1975 בדק משרד מבקר המדינה את הרקע ואת הטיפול, שהיה בהקמת בית שידור חדש שהוחל בו ב־1954 ועד עתה. הבדיקה כללה את תהליך קבלת ההחלטות בגופי ניהול שונים של הרשות; הבטחת הקרקע הדרושה; הקשר והתיאום עם הרשויות הממלכתיות והמקומיות הנוגעות בדבר; שלבי התכנון המוקדמים ותהליכי התקצוב.

תכניות מוקדמות (1954 – 1968)

1. תכנית להקמת בית שידור נדונה בראשונה בשנת 1954. ביולי 1955 הכין האדריכל הראשי של מע"צ תרשים, המראה בקווים כלליים בניין, בהתאם לפרוגרמה, שהכין "קול ישראל". ההוצאה להקמת הבניין, לרבות הציוד, הוערכה אז ב־1.9 מליון ל"י. הנהלת "קול ישראל" הציעה להקים את בית השידור בשטח קרית הממשלה בירושלים והצעתה נתקבלה על ידי ועדת הקריה ביוני 1958. התוכנית הביאה בחשבון עוד באותם ימים שטח לבניין לשידורי טלוויזיה.

למעלה משנתיים לאחר מכן, באוקטובר 1960, הגישה מע"צ תכנית לבית שידור, הכולל שני אנפים צמודים: אנף לאולפנים, שירותים טכניים וביצועיים ומתקני עריכה מיוחדים; אנף להנהלה. מינהל וחוזרים למערכות התכניות. הוצאות הביצוע של התכנית עודכנו ונאמדו באותו זמן על ידי מע"צ ב־7 מליון ל"י בקירוב. בינואר 1961 בחרה ועדת בניין בין-משרדית, בהשתתפות יוצגי משרד ראש הממשלה, "קול ישראל", משרד הדואר, משרד הפנים ומע"צ בחברת ייעוץ ותכנון בין-לאומית לתכנון מפורט של בית השידור ולפיקוח על הקמתו תמורת 125,000 דולר. במועד סמוך לקבלת החלטה זו הוקפא הטיפול בנושא בגלל דרישת האוצר להקטין את היקף הבנייה המוצע (מ־7 מליון ל"י ל־5.5 מליון ל"י) והעבודה לא נמסרה לתכנון, אף בהיקפה היותר מצומצם.

2. בגלל הצפיפות ותנאי העבודה הקשים במתקני שירות השידור חודש במשך שנת 1962 הטיפול בהקמת בית השידור בקריה שבירושלים. בסוף 1963 נמסר תכנון הבית לשני אדריכלים מחוץ לארץ, שעבדו במשותף עם שני אדריכלים ישראליים; האדריכלים הישראליים נבחרו על פי החלטה של ועדה מיוחדת, שמונתה לצורך זה בשנת 1963 לפי הוראת ראש הממשלה (ראה דו"ח שנתי 17, עמ' 690).

ביולי 1965 החליטה הממשלה, שהיא רואה בחיוב הקמה של טלוויזיה כללית, שתופעל ב־1967 כשירות ממלכתי במסגרת רשות השידור. נוכח ההחלטה להתחיל בשידורים תוך זמן קצר ככל האפשר לא הייתה שהות לבנות בניין על פי תכנון תפקודי. לאחר בדיקה של אפשרויות דיור הוחלט לשכן את הטלוויזיה בבניין הידוע בשם "בית היהלומים", שנרכש בפברואר 1966 על ידי ועדת הדיור המרכזית בעבור רשות השידור, תמורת 1.5 מליון ל"י. זהו בניין תעשייתי בן חמש קומות ומרתף, העומד על שטח של 5,500 מ². מחמת אופיו של הבניין הייתה הנחה, שהוא לא יוכל לשמש את הרשות זמן ממושך, ועד למצב את דיור של קבע הוחלט להתאימו לשימוש ארעי (ראה דו"חות שנתיים 17, עמ' 691 ; 19, עמ' 688 ; 22, עמ' 878).

בדצמבר 1965 הוחל בחפירת יסודות לבית השידור בשטח הקריה, אך בעת המיתון בפעילות הכלכלית הואט קצב העבודה והיא הופסקה כליל ב־1968. בעקבות החלטת הממשלה ממאי 1968 הוקטן התקציב לבניין בית השידור בשנת הכספים 1968/69 מ־5.1 מליון ל"י ל־0.6 מליון ל"י, וסכום זה הועד להוצאות תכנון בלבד.

בשנות הכספים 1961/62 עד 1968/69 הוצא על תכנון וחפירת יסודות סך של 2.79 מליון ל"י, שבגלל ההתפתחויות שלאחר מכן יש לראותו כהוצאה אבודה.

התכניות מ־1968 ואילך

בשנים 1968 עד 1973, התגבש במוסדות הרשות רעיון של הקמת בית שידור מרכזי ברוממה בירושלים ובית שידור בתל־אביב. בירושלים היה מדובר במבנה שבמרכזו בניין בן 17 קומות, מהן 13 קומות משרדים, 3 קומות קרקע אשר לכל אחת מהן יציאה למפלס הכביש וקומה תת־קרקעית. משך הבנייה תוכנן לעשר שנים ותכנית הבנייה כללה חמישה שלבים, כאשר כל שלב עומד בפני עצמו. ההוצאה להקמת בתי השידור בירושלים ובתל אביב, לרבות הציוד, נאמדה בינואר 1973 ב־60 מליון דולר.

פעולות התכנון מ־1968 עד 1971

1. במאי 1968 מינה הוועד המנהל של הרשות ועדה בת 11 חברים לבדיקת תכניות לבניית בית השידור. הוועדה התכנסה פעם אחת ודנה בפרוגרמה הנדסית מאוגוסט 1966 — שבינה לבין התכניות הנוכחיות קיים דמיון רב — אך לא קיבלה החלטות. כעבור שנה החליט הוועד המנהל של הרשות, לפי הצעת המנהל הכללי, להפסיק את פעולות התכנון על פי הפרוגרמה הקיימת, ולמנות "צוות עבודה", שיכין פרוגרמה חדשה. צוות העבודה התכנס אף הוא פעם אחת בלבד, סמוך למינויו, ולא הכין פרוגרמה חדשה כפי שנדרש; הוא החליט שיושב־ראש ועדת הדיור המרכזית יברר אפשרות להשגת שטח בנייה גדול יותר מזה שהיה לרשות בקריה.

2. בשנת 1969, במסגרת בירורים עם מינהל מקרקעי ישראל, עלתה אפשרות של הקצאת שטח גדול במבשרת ירושלים, אך הדבר ירד מהפרק.

במאס 1970 החליט הוועד המנהל למנות ועדה לבחינת פרויקט הבנייה של רשות השידור בקריה הממשלה לעומת הרעיון של בניית קריית שידור מחנץ לעיר. הוועדה התבקשה לדוות על מהלך עבודתה בשלב מתאים ולהמליץ בפני הוועד המנהל, באיזו משתי האפשרויות יש לדעתה לבחור. הוועדה התכנסה פעמיים ולא דיווחה על מהלך עבודתה לוועד המנהל וממילא לא הגישה המלצות.

3. בישיבת הוועד המנהל מנובמבר 1970 העלו סגן המנהל הכללי והמהנדס הראשי של הרשות הצעה לקבלת שטח קרקע בסמוך לבית הטלוויזיה שברוממה, תמורת ויתור על השטח של 20 דונם בקריה. הוועד המנהל סמך את ידייו על הצעה זו וועדת הדיור המרכזית רכשה חלק קרקע בשטח של 12.5 דונם במחיר של 3.5 מליון ל"י בעבור רשות השידור.

בסמוך לכך נחתם גם זכרון דברים בין ועדת הדיור לבין החברה הכלכלית לירושלים לרכוש ממנה שטח נוסף של 7.5 דונם תמורת כ-800,000 ל"י.

על השטח האמור של 12.5 דונם קיימים מבנים של מפעל תעשייה לשעבר, שהרשות הפכה אותם לבניין משרדים. הקרקע עוד לא נרשמה על שם מדינת ישראל וממילא לא הועברה לרשות, כיוון שקיימים סיבוכים הנובעים מרישום זכויות של הבעלים הקודמים. כמו כן רובץ על המבנים חוב לשלטונות מס רכוש בסך 47,000 ל"י.

לגבי השטח הנוסף של 7.5 דונם, שהרשות רצתה לרכוש מן החברה הכלכלית לירושלים בע"מ, התנתה החברה, שהקרקע תועבר לרשות המדינה בינואר 1974, במידה שרשות השידור תתחיל לבנות עליה לא יאוחר מתאריך זה. כיוון שהרשות עוד לא החלה לבנות על חלקה זו, לא הסכימה החברה הכלכלית למכור את הקרקע. בעקבות משא ומתן בין הנוגעים בדבר (מינהל מקרקעי ישראל, החברה הכלכלית לירושלים בע"מ ומשרד האוצר) הסכימה החברה הכלכלית למכור לרשות את השטח המבוקש וכן שטח של 8.5 דונם, שהרשות ביקשה לרכוש, במחיר שייקבע על בסיס הערכת שמאי במועד, שבו תוצא העסקה אל הפועל. עד תחילת 1976 לא נרכשו השטחים האמורים.

לפי התכניות הקיימות חלק ממתקני הרדיו והטלוויזיה, לרבות מרכזי הפקה ואולפנים ישוכנו בתל אביב. אין תיעוד לכך, שאותר קרקע, שעליה תוכל הרשות לבנות את מבניה בתל אביב.

מן האמור עולה, כי עויבת תכנית הבנייה בקריה וההחלטה לבנות ברוממה, סמוך לבניין הטלוויזיה הקיים, נעשתה, בלא שנדונו כראוי אפשרויות הבנייה האחרות בוועד המנהל של הרשות. עויבת הפרוייקט בקריה נומקה, בין היתר, בכך, שבניית בית טלוויזיה במקום אחר תביא להפסד של כ-15 מליון ל"י, שכבר הושקעו בבית היהלומים. לדעת הביקורת שיקולים אלה כוחם יפה לטווח קצר, כאשר בעת קבלת ההחלטה לא היו נתונים בידי הרשות ולא נשקל, אם קרקע זו מספיקה ומתאימה למטרותיה ואם יהיה שימוש לבית היהלומים בתכנית הכוללת. במועד יותר מאוחר אכן התברר, כי הקרקע אינה מספיקה, וספק, אם בכלל יהיה שימוש בבית היהלומים, כאשר יוקם בית השידור. מההיבט הכלכלי ומהיבטים אחרים לא נערכה השוואה של משמעות בנייה לגובה בעיר על קרקע יקרה, לעומת בנייה של מערכת בניינים נמוכים מחוץ לעיר או בשולי העיר, על קרקע יותר זולה ובשטח יותר גדול.

פעולות התכנון מ-1971 עד אמצע 1974

מסירת עבודות התכנון

1. בינואר 1971 מינתה הנהלת הרשות ועדת בנייה בין-משרדית בראשותו של סגן המנהל הכללי של הרשות ובהשתתפות המהנדס הראשי, יושב ראש ועדת הדיור המרכזית ונציג אגף התקציבים. על הוועדה הוטל לקבוע לוח זמנים להקמת בית השידור ולבחור בחברת ייעוץ, שתעסוק בעבודת התכנון. הוועדה החליטה לאחר ששקלה קודם לכן את האפשרויות להטיל את עבודת התכנון על חברה מקומית, לפרסם מכרז בין-לאומי מצומצם, על ידי פנייה לארבע חברות בחוץ לארץ, בעלות נסיון בהקמת בתי שידור. בפברואר 1972 החליט הוועד המנהל למנות ועדת מכרזים לבחירת החברה שתכין תכנית-אב של בית השידור החדש; חברי הוועדה, שלא מבין עובדי הרשות, היו מנהל הטלוויזיה הלימודית, יושב ראש ועדת הדיור המרכזית, נציג אגף התקציבים ונציג הטכניון. במאי 1972 דנה הוועדה בהצעות שנתקבלו, והחליטה, שיש לבדוק בחוץ לארץ פרויקט של אחת החברות.

ששותפה במכרז. הפרוייקט נבדק על ידי אחד מחברי הוועדה ונמצא, שאמנם הוא עונה על הדרישות. ביוני 1972 החליטה הוועדה למסור את תכנון האב של בית השידור החדש לאותה חברה; ההחלטה אושרה בוועד המנהל ובמליאת הרשות ועל-ידי ועדת השרים לענייני כלכלה (ראה דו"ח שנתי 24, עמ' 880).

במאי 1972 החליט הוועד המנהל לצרף לוועדת הבנייה, שמונתה בינואר 1971 על ידי הנהלת הרשות, עובד ממשרד השיכון ועובד ממשרד הבטחון. באוגוסט 1972 בחרה ועדת הבנייה בחברת אדריכלים למתן שירותי ייעוץ ארכיטקטוניים לחברת המתכננים שמחוץ לארץ. חוזה עם חברת האדריכלים נחתם בפברואר 1973 ותמורת שירותי הייעוץ שולם להם סך של 46,100 ל"י.

בידי ועדת הבנייה לא היתה רשימה של האדריכלים העשויים להיות מעוניינים בקבלת עבודות תכנון. בסיכום ישיבת הוועדה נאמר, שהחברה נבחרה מבין כמה חברות, אולם אין כל רישום המצביע על בדיקה של הצעות אלטרנטיביות, וגם לא נאמר, לפי אילו קריטריונים הועדפה החברה שנבחרה.

2. נציגי חברת המתכננים מחוץ לארץ הגישו במאי 1973 את תכנית האב שהכינו. בעבור עבודה זו שולם להם סך של כ-500,000 ל"י. תוכנית הבניינים מיועדת לשלושה ערוצי טלוויזיה בצבע ושמונה רשתות רדיו. היא כוללת שלושה אולפני הפקה לטלוויזיה בירושלים ושני אולפני הפקה לטלוויזיה בתל אביב. מתקני הרדיו בירושלים יכילו לפי התכנון, בין השאר, עשרים אולפני הפקה, שני אולפנים למוסיקה/דרמה ואולפן אחד להשתתפות קהל. מתקני הרדיו בתל אביב יכילו ששה אולפני הפקה, שני אולפנים למוסיקה/דרמה ואולפן אחד להשתתפות קהל. מבחינת כוח האדם מתוכנן בית השידור להעסקה של כ-2,300 עובדים, מהם כ-1,800 בירושלים וכ-500 בתל אביב, לעומת כ-1,500 עובדים המועסקים ברשות השידור כיום.

חברת המתכננים מחוץ לארץ המליצה להעסיק "קבוצת ניהול", שתורכב ממומחים, שילוו את הפרוייקט עד השלמתו, ומומחים אחרים, שיועסקו לפי שלבי העבודה השונים של הקמת הפרוייקט. בקבוצה יהיו מנהל פרוייקט, מומחה לכספים ולניהול, יועץ לתפעול טכני ומומחה למערכות אלקטרוניות. על הרשות יהיה להעסיק מנהל פרוייקט מטעמה, שיטמש כחולייה מקשרת בין קבוצת הניהול לבין ועדת הבנייה של הרשות. הנהלת הרשות סמכה ידיה על תכנית האב של החברה; היא הגישה אותה לוועד המנהל, אך זה לא דן בה.

3. בסוף 1973 החליטה ועדת הבנייה להתקשר עם חברת האדריכלים האמורה, שהועסקה קודם לכן במתן שירותי ייעוץ ארכיטקטוניים לחברת המתכננים שמחוץ לארץ, כדי שתתכנן את בית השידור בירושלים על כל שלביו, ותפקח על הבנייה. הנימוק להחלטה היה כי "לאור הנסיון עד כה ולאור חוות הדעת החיובית של חברת המתכננים מחו"ל הוחלט על דעת כל החברים שהשתתפו בדיון כי ייחתם הסכם עם האדריכלים". בפני הוועדה כלל לא הוצג שם של חברה אחרת. באותה ישיבה הוזמן נציג חברת האדריכלים לדווח על הצעדים הנעשים לאישור הפרוייקט בוועדה המקומית לתכנון ולבנייה. חברת האדריכלים טיפלה באישור הפרוייקט, עוד לפני שהיא נבחרה לתכנן את בית השידור ולפני חתימת הסכם עמה.

ההתקשרות עם חברת האדריכלים לא לוותה התקשרות מקבילה עם חברות מתכננים, לייעוץ בתחומים שונים, כגון מיזוג אויר, חשמל ואלקטרוניקה. אקוסטיקה ותאורה, מערכות טלוויזיה ורדיו. התקשרות כזאת היא חיונית בהקמת פרוייקט כה מורכב כמו בית שידור.

חברת האדריכלים לתכנון בית השידור בירושלים נבחרה על ידי ועדת הבנייה, שהורכבה מעובדי רשות השידור, שאליה צורפו נציג של משרד האוצר, ועובדים ממשרד הבטחון

ומשרד השיכון אך לא נכללו בה מומחים בלתי תלויים. שניתן היה לבחור בהם בהתייעצות עם הטכניון ואגודת האינג'ינרים והארכיטקטים. יתרה מזו: למעשה לא הייתה כאן בחירה, שכן על פי התיעוד הובאה בפני הוועדה הצעה יחידה.

בעת קבלת ההחלטות האמורות, לא היה ברשות ניהול למסירת עבודות תכנון. עד אותה עת הייתה הסמכות לאישור עבודות נתונה בידי עובד או עובדים של הרשות. בעניין זה נקבע באחרונה, בהחלטות של הוועד המנהל מאמצע 1975, שיש להקים ועדת משנה לכספים, שבה יהיו ארבעה חברים של הוועד המנהל ושלושה חברים של מליאת רשות השידור. מסירת עבודות תכנון תהיה בתחום טיפולה. על ועדת משנה זו גם לדון ולהחליט בפרוייקטים, שבהם ההוצאה המשוערת על התכנון עשויה להגיע ל-10,000 ל"י או שהפרוייקט כולו יעלה יותר מ-200,000 ל"י. כל הצעת החלטה, שתועלה בוועדת המשנה לכספים, תהיה טעונה אישור של הוועד המנהל, אם אחד מחבריה הנמנה עם הוועד המנהל מבקש זאת.

אישור התכנית בוועדות תכנון ובנייה

באפריל 1974 הגישה הרשות בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה לאשר עקרונית את הקמת בית השידור ברוממה. בית השידור החדש, לפי התכניות של חברת האדריכלים שהוגשו לוועדה, כללו קומה תת-קרקעית, שלוש קומות קרקע ושש קומות משרדים. תכניות אלו שונות במידה ניכרת מאלה שהוכנו על ידי חברת המתכננים מחוץ לארץ. אין תיעוד על כך, מי החליט, מתי ועל סמך אילו שיקולים, על שינוי כה גדול של תכניות הבנייה, שהציעה חברת המתכננים מחוץ לארץ.

האגף לתכנון ערים בעיריית ירושלים הביע במאי 1974, את התנגדותו להקמת בית השידור במקום המוצע כיוון שלפי תכנית האב של העירייה מומלץ להוציא את התעשיות מרוממה ולהפוך את האזור לאזור מגורים, שישתלב עם השכונות הצפוניות. לדעת האגף יש לשלב את הרשות בקרית הממשלה. האגף התנגד למיקום בית השידור ברוממה, גם משום שהדבר יביא להרחבת מרכז העסקים העירוני של ירושלים, שאיננו מתוכנן לאותו האזור. מהנדס העיר ציין, שלא ניתן לאשר את התכנית, כיוון שהמקום המוצע קרוב לצומת הכניסה לעיר, ואין זה רצוי לרכז לידו פרוייקט כה גדול. לעומת זאת הציעו משרד השיכון והעירייה לרשות לבנות את בית השידור באזור רמות. בהתאם לכך דחתה ועדת המשנה של הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ירושלים את הבקשה למיקום בית השידור ברוממה והוחלט לציין בפני הרשות את האלטרנטיבה לבניית בית השידור באזור רמות. מליאת הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה החליטה בישיבתה מיוני 1974 להביא בפני הרשות את האלטרנטיבה בדבר בניית בית השידור ברמות. בירורי משרד מבקר המדינה בעיריית ירושלים העלו, שאם הרשות לא תקבל את אלטרנטיבת הבנייה המוצעת על ידי הוועדה, היא תצטרך להביא את בקשתה לדיון מחודש בפניה.

האפשרות למקם את בית השידור באזור רמות נדונה בהנהלת רשות השידור עוד בפברואר 1973. המהנדס הראשי של הרשות הביע את דעתו, כי על פי הקווים הכלליים של תכנית בית השידור, שהכינה חברת המתכננים מחוץ לארץ, השטח ברוממה איננו מספיק כדי בניית בית שידור במידות האופטימליות. הוא העלה את הצעתה של עיריית ירושלים ומשרד השיכון לרכוש שטח אחר, בגודל של כ-60 דונם ברמות. ההצעה נדחתה, כאשר שלושה משתתפים חייבו את קבלת ההצעה ושלושה אחרים, ביניהם המנהל הכללי, התנגדו לה. הפרוטוקול של דיוני הנהלת הרשות אינו מבהיר את נימוקי הדחייה.

ההצעה להקים את בית השידור ברמות ודבר דחייתה על ידי הנהלת הרשות לא הובאו לדיון ולאישור של הוועד המנהל ואין תיעוד, שאלטרנטיבה זו נבדקה אי פעם על ידי

הוועד המנהל של הרשות. לא נדונה בוועד המנהל גם העובדה, שהתכנית להקים את בית השידור ברוממה לא אושרה בוועדות התכנון והבנייה הנוגעות בדבר. על אף אי הסכמתן של רשויות התכנון והבנייה לתכנית, הסמיכה הרשות את חברת האדריכלים להמשיך בעבודתה בתכנון בית השידור ברוממה.

הטיפול בתכנון מאמצע 1974 ואילך

כפי שעולה מהממצאים, לא היה הוועד המנהל פעיל בנושא הקמת בית השידור. ההחלטות נתקבלו בחלקן בהנהלת הרשות ובוועדות הבנייה השונות, אך לגבי כמה מן ההחלטות החשובות שנתקבלו אין תיעוד, שהן הובאו לידיעת הוועד המנהל.

החל מיולי 1974 עסק הוועד המנהל בבדיקת תהליכי התכנון ובבדיקת ההיבטים הארגוניים של הקמת הבית. חברים בוועד המנהל עמדו על כך, שאין בנמצא פרוגרמה רעיונית מאושרת להקמת בית שידור חדש. השאלות הבסיסיות על הצורך בהחלטה על המיקום וההיקף של בית השידור, הועלו בראשונה לדיון בוועד המנהל של רשות השידור ביולי 1974.

בעקבות דיונים אלה הודיע המנהל הכללי של הרשות לוועד המנהל, שלא ייעשה שום צעד נוסף בנושא זה, לפני שיתקיים דיון יסודי בוועד המנהל, ולחברת האדריכלים ניתנה הוראה לעכב ביצוע כל עבודה הקשורה לבית השידור, עד לאחר קביעת דרכי הפעולה במוסדותיה המוסמכים של הרשות. בנובמבר 1974 החליט הוועד המנהל לשמש בעצמו כוועדה לטיפול בבניית בית השידור.

בתחילת 1975 דן הוועד המנהל בתזכירים, שהגישו לו חבר הוועד המנהל והיועץ המשפטי של הרשות. בסיכום הדיון על התזכירים הוקמה ועדת משנה לבדיקת תהליכי העבודה בעבר והליקויים בהם ולקביעת סדרים מתוקנים לעתיד. במאסר 1975 הודיע המנהל הראשי של הרשות לחברת האדריכלים, שיש להקפיד את הטיפול בתכנון¹ — שחודש כנראה בתאריך כל שהוא שלגביו אין מסמך — עד להשלמת הדו"ח של ועדת המשנה מטעם הוועד המנהל.

בינואר 1976 הודיע יושב ראש רשות השידור למשרד מבקר המדינה שהוועד המנהל, בהיותו מודע לחשיבות הנושא ולסיבוכים, שנתקלה בהם הרשות בעבר, סמך ידו על המלצותיה של ועדת המשנה. בהתאם לכך החליט הוועד המנהל, לבחור מנהל פרוייקט להקמת בית השידור על פי מכרז פומבי; למנות מבין חברי הוועד המנהל ועדת פיקוח, שתלווה את התפתחות הפרוייקט ותישאר צמודה לנעשה בכל הקשור בתחום זה; ולהטיל על המנהל הכללי של הרשות את האחריות המעשית לכל הקשור בביצוע הפרוייקט.

התקציב להקמת בית השידור

1. במהלך הטיפול בהקמת בתי השידור בירושלים ובתל אביב הוכנו מדי פעם בפעם אומדני הוצאה. ב-1955 הגיע האומדן ל-1.9 מליון ל"י, ב-1960 ל-7 מליון ל"י, ב-1966 היה האומדן, לרבות ההוצאה על הקמת טלוויזיה (למעט ציוד), כ-20 מליון ל"י, ב-1968 כ-33 מליון ל"י (למעט ציוד), ב-1970 כ-61.5 מליון ל"י (לרבות ציוד).

אומדן ההשקעה בהקמת בתי השידור בירושלים ובתל אביב — להוציא מסי יבוא, ביטוח והוצאות הובלה — הסתכם לפי הערכת חברת המתכננים מינואר 1973, ב-60 מליון דולר. הוצאות הבנייה, ללא ציוד, נאמדו ב-16.6 מליון דולר, אולם עד כה לא הגישה הרשות את תכניתה להקמת בית שידור לפי אומדן זה לאישורן של הממשלה וועדת הכספים של

הכנסת. האומדן מבוסס על מחירים מינואר 1973 ואף כי מאז חלה עלייה גדולה במדד התשומות לבנייה, במחירי הציוד, ושינויים בשער המטבע, לא עודכן האומדן על ידי הרשות למחירי 1975.

שתי הקצבות הקשורות בפרוייקט הנוכחי של בית השידור קיבלו ביטוי בתקציב הרשות: האחת של 3.5 מליון ל"י לרכישת הקרקע שבטח של 12.5 דונם ברוממה, בשנת הכספים 1970; והאחרת של 600,000 ל"י לתכנון בית השידור החדש בשנת הכספים 1972. שתי ההקצבות מהוות סעיפים בתקציב הפיתוח של הרשות לאותן שנות כספים.

בישיבת הוועד המנהל של הרשות מנובמבר 1974 הודיע סגן המנהל הכללי שבידי הרשות יש תקציב לתכנון ויש אישור של האוצר לבניית שלב א' של בית השידור. הרשות חתמה עוד במאוס 1974 חוזה עם חברת האדריכלים, שילמה לה מקדמה בסך 60,000 ל"י ויצרה על פי החוזה התחייבות לשלם לה עד גמר התכנון והביצוע סך של 1,780,000 ל"י, לפחות, בלי שהייתה לה הקצבה למטרה זו בשום שנה משנות הכספים 1973, 1974 או 1975.

בשנות הכספים 1970, 1971, 1972 הייתה הוצאה בסך כולל של 770,000 ל"י על חשבון רכישה נוספת של קרקע בשטח של 7.5 דונם; הוצאה זו לא נכללה בתקציבי הפיתוח באותן שנות הכספים. בשנות הכספים 1972 ו-1973 הייתה הוצאה כוללת של 65,000 ל"י להעסקת מהנדס פרוייקט לתכנון בית השידור החדש; הוצאה זו נרשמה בתקציב הרגיל של הרשות. בשנת הכספים 1972 הוצא סך של כ-500,000 ל"י בעבור תכנית האב לבניית בית השידור ועוד סך של 46,100 ל"י, בעבור שירותי ייעוץ ארכיטקטוניים לחברת המתכננים. הוצאות אלה צריכות היו להיזקף לסעיף "תכנון בית השידור החדש", אך הן נרשמו בחלקן לחובת סעיפים אחרים. בשנת הכספים 1973 היתה הוצאה של 60,000 ל"י, ששולמו לחברת האדריכלים כמקדמה. הוצאה זו עוד לא נרשמה בתקציב. האדריכלים הגישו בספטמבר 1974 תביעה לתשלום 100,000 ל"י, בעבור ביצוע חלק מעבודתם, אולם עד לסוף 1975 לא טיפלה הרשות בתביעה.

עד לסוף אוקטובר 1975 הוצאו על חשבון הפרוייקט 7.74 מליון ל"י. סכום זה כולל 2.79 מליון ל"י על חשבון התכנון וחפירת היסודות בשנות הכספים 1961/62 עד 1968/69 ו-4.28 מליון ל"י על חשבון רכישת הקרקע בשנות הכספים 1970 עד 1972, וכן סכום של 672,900 ל"י על חשבון התכנון הנוכחי של בית השידור.

הטיפול בהקמת בית השידור החדש נמשך שנים רבות, בלי שמוסדות הרשות הגיעו לכלל פרוגרמה רעיונית מאושרת והצעת תכנון מפורטת. הוועד המנהל לא התערב בענין הקמת בית השידור ממאי 1968 עד יולי 1974 אלא במעט, וכל הצעות ההחלטה שהובאו בפניו — במידה שהובאו — אושרו על ידו ללא דיון מעמיק וללא התנגדות. הרשות טיפלה בפרוייקט ההקמה של בית השידור בלא שהקימה לשם כך גוף ארגוני מתאים; בלא שרכשה את הקרקעות הדרושים לבנייה; בלא תקציב, ומתוך ידיעה, שרשויות התכנון והבנייה לא אישרו את התכנית.

תכנית הבנייה ברוממה התקבלה בסוף 1970, בלא שנדונו האפשרויות האחרות, שעמדו בפני הרשות ומבלי שעמדה לנגד מקבלי ההחלטות פרוגרמה, שתנחה את הרשות בדבר גודל השטח הנדרש להקמת בית השידור. דחיית התכנית להקמת בית שידור ברומה,

על שטח קרקע הגדול פי שלושה מזה שברוממה, אף לא נדונה בוועד המנהל ובמליאת הרשות. הטיפול בנושא נמשך שנים רבות, וכעת אין הסיכויים טובים למציאת המשאבים הדרושים לפרוייקט כה גדול.

שר החינוך והתרבות, הממונה על ביצוע חוק רשות השידור, המליץ בתזכיר, שהוגש לממשלה בענייני הרשות בספטמבר 1975, לדאוג לתקציבים לצורך הקמת בית שידור מאוחד ומודרני. בסיכומו של דיון, שקיימה הממשלה באותו חודש על בעיות הרשות, הוקמה ועדת שרים שנתבקשה "להכין — תוך התייעצות עם מוסדות רשות השידור — ולהביא בפני הממשלה הצעות לתכנית רב-שנתית לפיתוח שידורי ישראל, ובעיקר של הטלוויזיה, לרבות הפקת תכניות, בניינים, אמצעים טכניים...". אם הממשלה אמנם תחליט להועיד משאבים להקמת בתי השידור, מן הצורך יהיה, לדעת הביקורת, להקים מינהל פרוייקט ולקבוע תהליכים נאותים לקבלת החלטות ודרכי פיקוח מתאימים מטעם מוסדות הרשות.